

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Propaani; 80, 80 hajustettu ei lisätty metanolia, 95, 95 hajustettu, 95 hajustamaton ei lisätty metanolia, aerosolikaasun valmistukseen, yleiskäyttöön (NKP80, NKP80H, NKP95, NKP95H, NKP95IH, NKPA, NKPY)

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

1.1. Tuotetunniste

Kauppanimi	Propaani; 80, 80 hajustettu ei lisätty metanolia, 95, 95 hajustettu, 95 hajustamaton ei lisätty metanolia, aerosolikaasun valmistukseen, yleiskäyttöön (NKP80, NKP80H, NKP95, NKP95H, NKP95IH, NKPA, NKPY)
Tuotenumero	ID 10588
Sisäinen tunniste	125173, 125373, 125100, 125300, 125400, 125104, 125101
REACH rekisteröintihuomautukset	Vapautettu.

1.2. Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tunnistetut käytöt	Käyttö polttoaineena Ponneaine
---------------------------	-----------------------------------

1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Toimittaja	Neste Oyj Keilaranta 21, Espoo, PL 95, FIN-00095 NESTE Puh. +358 10 45811 SDS@neste.com (kemikaaliturvallisuus)
-------------------	--

1.4. Häät puhelinnumero

Kansallinen hätäpuhelinnumero	09-471 977 (suora) tai 09-4711 (vaihde) Myrkytystietokeskus
--------------------------------------	---

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

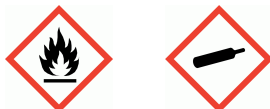
2.1. Aineen tai seoksen luokitus

Luokitus (EY 1272/2008)

Fyysiset vaarat	Flam. Gas 1 - H220 Press. Gas (Liq.) - H280
Terveyshaitat	Ei Luokiteltu
Ympäristövaarat	Ei Luokiteltu

2.2. Merkinnät

Varoitusmerkit

Huomiosana	Vaara
-------------------	-------

Vaaralausekkeet	H220 Erittäin helposti syttyvä kaasu. H280 Sisältää paineen alaista kaasua; voi räjähtää kuumennettaessa.
------------------------	--

Propaani; 80, 80 hajustettu ei lisätty metanolia, 95, 95 hajustettu, 95 hajustamaton ei lisätty metanolia, aerosolikaasun valmistukseen, yleiskäyttöön (NKP80, NKP80H, NKP95, NKP95H, NKP95IH, NKPA, NKPY)

Turvalausekkeet	P102 Säilytä lasten ulottumattomissa. P210 Suojaa lämmöltä, kuumilta pinnoilta, kipinöiltä, avotulelta ja muilta sytytyslähteiltä. Tupakointi kielletty. P377 Vuotavasta kaasusta johtuva palo: Ei saa sammuttaa, jollei vuotoa voida pysäyttää turvallisesti. P381 Vuototapauksessa poista kaikki sytytyslähteet. P410+P403 Suojaa auringonvalolta. Varastoi paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto.
------------------------	---

2.3. Muut vaarat

Muut vaarat	Höyryt saattavat muodostaa räjähtävän seoksen ilman kanssa. Höyryt korkeina pitoisuuksina ovat huumaavia. Kaasut tai höyryt syrjäyttävät hengitettävän hapen (tukahduttava). Kosketus nesteeseen kanssa saattaa aiheuttaa paleltuman.
--------------------	---

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.2. Seokset

Hiilivedyt, C2-4, C3-rikas	100 %
CAS-nro: 68476-49-3	EY-nro: 270-689-2
Luokitus	
Flam. Gas 1 - H220	
Press. Gas (Liq.) - H280	

Kaikkien R-lausekkeiden ja vaaralausekkeiden tekstit on esitetty kokonaisuudessaan osassa 16.

Muut tiedot	propane (CAS 74-98-6) $\geq$ 98,5 mol-%, 1,3-butadiene (CAS 106-99-0) $<$ 0,1 mol-%, Hiilimonoksidi (CO), (CAS 630-08-0) $<$ 0,3 mol-%.
--------------------	---

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Hengittäminen	Siirrä altistunut henkilö raikkaaseen ilmaan ja pidä lämpinä ja levossa asennossa, jossa hengittäminen on helppoa. Jos hengitys lakkaa, anna tekohengitystä. Hengitysvaikeuksiin, happi saattaa olla välttämätöntä. Hakeudu lääkäriin jos oireet ovat vakavat tai jatkuvat.
Nieleminen	Tuotteen fyysiset ominaisuudet ovat sellaisia, että nieleminen on epätodennäköistä.
Ihokosketus	Kosketus nesteeseen kanssa saattaa aiheuttaa paleltuman. Huuhto saastunut vaatetus ja iho välittömästi runsaalla vedellä ennen vaatetuksen riisumista. Tuote on erittäin syttyvää. Sulata jäätyneet alueet haalealla vedellä. Vahingoittunutta aluetta ei saa hangata. Hakeudu lääkäriin jos oireet ovat vakavat tai jatkuvat.
Silmäkosketus	Kosketus nesteeseen kanssa saattaa aiheuttaa paleltuman. Huuhtelee välittömästi runsaalla vedellä. Jatka huuhtelua. Hakeudu lääkäriin.

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Yleistä tietoa	Saattaa aiheuttaa pahoinvointia, päänsärkyä, huimausta ja huumautumista. Kosketus nesteeseen kanssa saattaa aiheuttaa paleltuman.
-----------------------	---

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Huomioita lääkärille	Hoito oireiden mukaan.
-----------------------------	------------------------

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1. Sammutusaineet

Propani; 80, 80 hajustettu ei lisätty metanolia, 95, 95 hajustettu, 95 hajustamaton ei lisätty metanolia, aerosolikaasun valmistukseen, yleiskäyttöön (NKP80, NKP80H, NKP95, NKP95H, NKP95IH, NKPA, NKPY)

Soveltuvat sammutusaineet Jauhe. Suurten palojen sammutus jätetään palontorjunnan ammattilaisille.

Epäsopivat sammutusaineet Ei tietoja saatavilla.

5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Erityisvaarat Räjähdyksivaara. Höyryt saattavat kerääntyä lattialle ja matalille alueille. Säiliöt voivat haljeta räjähdysmäisesti tai räjähtää kuumennettaessa liiallisen paineen muodostumisen vuoksi.

Haitalliset palamistuotteet Hiilidioksidi (CO₂). Hiilimonoksidi (CO). Hiilivedyt.

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Suojatoimet sammutustoimien aikana Viilennä kuumuudelle altistuneet astiat vesisuihkulla ja siirrä pois paloalueelta, mikäli tämä voidaan tehdä turvallisesti. Vuotavasta kaasusta johtuva palo: Ei saa sammuttaa, jollei vuotoa voida pysäyttää turvallisesti.

Erityiset suojavälineet palomiehille Käytä ylipainehengityslaitetta (SCBA) ja soveltuvaa suojavaatetusta.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1. Henkilökohtaiset suojatimet, suojavarusteet ja menettelyt hätätilanteissa

Henkilökohtaiset varotoimet Kaikissa toimenpiteissä on käytettävä riittäviä suojavarusteita.

Pelastushenkilökunnalle Asiattomien pääsy estettävä. Höyryt ovat ilmaa raskaampia ja saattavat levitä lähellä maata ja matkustaa pitkiäkin matkoja syttymispaikasta ja leimahtaa. Vältä höyryjen kerääntymistä alaville tai suljetuille alueille. Huolehdi hyvästä ilmanvaihdosta. Tuuleta suljetut tilat ennen niihin menoa. Poista kaikki sytytyslähteet, jos sen voi tehdä turvallisesti.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ympäristöön kohdistuvat varotoimet Ilmoita viranomaisille jos ympäristön saastumista ilmenee (viemärit, vesistöt, maaperä tai ilma).

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Puhdistusohjeet Jätä pienet määrät haihtumaan, mikäli on turvallista tehdä niin. Huomioitava tuotteen aiheuttama palo- ja terveystvaara.

6.4. Viittaukset muihin kohtiin

Viittaukset muihin kohtiin Henkilökohtaiset suojaimet, katso kohta 8.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1. Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Käytön varotoimet Vältettävä kuumuutta, liekkejä ja muita sytytyslähteitä. Suojattava lämmöltä. Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinäointi. Huolehdi hyvästä ilmanvaihdosta. Käsittele kaikkia pakkauksia ja astioita varovasti vuotojen minimoimiseksi. Kosketus nesteeseen kanssa saattaa aiheuttaa paleltuman. Kaikissa toimenpiteissä on käytettävä riittäviä suojavarusteita. Käytä kylmäeristäviä suojakäsineitä/kasvonsuojainta/silmiensuojainta. SÄILIÖTÖISSÄ NOUDATETTAVA ERITYISOHJEITA (hopen syrjäytymisen ja hiilivetyjen vaara).

7.2. Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastoinnin varotoimet Palavien paineenalaisten kaasujen varasto. Säilytettävä tiiviisti suljettuna. Pidä astiat pystyssä.

7.3. Erityinen loppukäyttö

Erityinen loppukäyttö(t) Ei tunnettu.

Propaani; 80, 80 hajustettu ei lisätty metanolia, 95, 95 hajustettu, 95 hajustamaton ei lisätty metanolia, aerosolikaasun valmistukseen, yleiskäyttöön (NKP80, NKP80H, NKP95, NKP95H, NKP95IH, NKPA, NKPY)

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

8.1. Valvontaa koskevat muuttujat

HTP-arvot

Hiilivedyt, C2-4, C3-rikas

Propaani: 800 ppm (8 h), 1500 mg/m³ (8 h), 1100 ppm (15 min), 2000 mg/m³ (15 min), HTP 2018/FIN.
Kaasut tai höyryt syrjäyttävät hengitettävän hapen (tukahduttava).

DNEL DNEL-arvon johtaminen ei ole perusteltua.

PNEC Tietoja ei saatavilla.

8.2. Altistumisen ehkäiseminen

Tekniset torjuntatoimenpiteet Kaikki käsittely tulee suorittaa ainoastaan hyvin ilmastoidussa tilassa. Tarvittaessa käytettävä henkilökohtaisia suojaimia ja/tai kohdepoistoa. Käsiteltävä hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytännön mukaisesti.

Silmien/kasvojen suojaus Tiukasti istuvat suojalasit. Tarvittaessa kasvonsuojain.

Käsiensuojaus Käytä kylmäeristäviä suojakäsineitä.

Muut ihon ja kehon suojausmenetelmät Tarvittaessa suojavaatetus. Käytä antistaattista suojavaatetusta jos on olemassa staattisen sähkön aiheuttama syttymisvaara.

Hengityksensuojaus Hengityksensuojainta on käytettävä jos ilman pitoisuus ylittää suositellut altistusrajat. Käytä paineilmahengityslaitteita.

Ympäristövahinkojen ehkäiseminen Käsittele kaikkia pakkauksia ja astioita varovasti vuotojen minimoimiseksi.

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1. Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Ulkomuoto	Kaasu. Paineenalaisena neste.
Väri	Väritön.
Haju	Hajuton. Osa laaduista hajustettu
Hajukynnys	-
pH	-
Sulamispiste	-187 – -138°C
Kiehumispiste ja alue	- 42°C
Leimahduspiste	- 104°C
Haihtumisaste	Kaasu.
Syttyvyys (kiinteä, kaasu)	Erittäin helposti syttyvää.
Ylempi/alempi syttyvyys- tai räjähdysraja	Alempi syttymis-/räjähdysraja: 2,3 % Ylempi syttymis-/räjähdysraja: 9,5 %
Höyrynpaine	1510 kPa @ 40°C
Höyryn tiheys	1,6 (Ilma = 1.0)
Suhteellinen tiheys	0,51 @ 15°C (nesteytetty propaani)

Propaani; 80, 80 hajustettu ei lisätty metanolia, 95, 95 hajustettu, 95 hajustamaton ei lisätty metanolia, aerosolikaasun valmistukseen, yleiskäyttöön (NKP80, NKP80H, NKP95, NKP95H, NKP95IH, NKPA, NKPY)

Liukoisuus	600 mg/l vesi @ 20°C
Jakautumiskerroin	log Kow: < 3
Itsesyttymislämpötila	450°C
Hajoamislämpötila	-
Viskositeetti	Ei merkityksellinen.
Räjähdyttävät ominaisuudet	Tuotteessa ei ole kemiallisia ryhmiä, jotka liittyvät räjähtäviin ominaisuuksiin.
Hapettavat ominaisuudet	Ei täytä luokituksen hapettava tunnusmerkkejä.

9.2. Muut tiedot

Muut tiedot Ei tunnettu.

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1. Reaktiivisuus

Reaktiivisuus Ei tunnettuja reaktiivisuusvaaroja liittyen tähän tuotteeseen.

10.2. Kemiallinen stabiilisuus

Pysyvyys Stabiili normaalissa huoneenlämpötilassa ja käytettäessä kuten suositeltu.

10.3. Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus Höyryt saattavat muodostaa räjähtävän seoksen ilman kanssa.

10.4. Vältettävät olosuhteet

Vältettävät olosuhteet Pidä erillään kuumuudesta, kipinäistä ja avoimista liekeistä. Suojattava lämmöltä.

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

Vältettävät materiaalit Hapettavat aineet. Hapot. Emäkset.

10.6. Vaaralliset hajoamistuotteet

Haitalliset hajoamistuotteet Ei hajoa käytettäessä ja varastoitaessa kuten suositeltu.

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1. Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Myrkylliset vaikutukset Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Ihosityttövyys/ihoärsytys

Skin corrosion/irritation Kosketus nesteen kanssa saattaa aiheuttaa paleltuman. Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

Vakava silmävaurio/-ärsytys Kosketus nesteen kanssa saattaa aiheuttaa paleltuman. Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Ihon herkistyminen

Ihon herkistyminen Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Genotoksisuus - in vitro Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Propani; 80, 80 hajustettu ei lisätty metanolia, 95, 95 hajustettu, 95 hajustamaton ei lisätty metanolia, aerosolikaasun valmistukseen, yleiskäyttöön (NKP80, NKP80H, NKP95, NKP95H, NKP95IH, NKPA, NKPY)

Genotoksisuus - in vivo Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Karsinogenisuus Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Myrkyllisyys lisääntymiselle - hedelmällisyys Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Myrkyllisyys lisääntymiselle - kehitys Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

STOT (elinkohtainen myrkyllisyys) - kerta-altistuminen

STOT - kerta-altistus Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

STOT (elinkohtainen myrkyllisyys) - toistuva altistuminen

STOT - toistuva altistus Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Aspiraatiovaara

Aspiraatiovaara Ei merkityksellinen.

Yleistä tietoa

Höyryt korkeina pitoisuuksina ovat huumaavia. Kaasut tai höyryt syrjäyttävät hengitettävän hapen (tukahduttava).

Aineosien myrkyllisyystiedot

Hiilivedyt, C2-4, C3-rikas

Välitön myrkyllisyys - hengitettynä

Huomiot (hengitettynä LC₅₀) LC₅₀ > 20 mg/l, Hengitettynä, Rotta

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1. Myrkyllisyys

Myrkyllisyys Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty. Tuotteen ei uskota olevan vaarallinen sen fyysisen luonteen vuoksi.

12.2. Pysyvyys ja hajoavuus

Pysyvyys ja hajoavuus Ilmakemiallisesti hajoava.

Pysyvyys (hydrolyysi) Ei merkittäviä reaktioita vedessä.

Biohajoavuus Aine on helposti biohajoava.

12.3. Biokertyvyys

Biokertyvyys Biokertyminen on epätodennäköistä.

Jakautumiskerroin log Kow: < 3

12.4. Liikkuvuus maaperässä

Liikkuvuus Haihtuu pintavedestä nopeasti ilmaan, missä hajoaa.

Henryn lain vakio KH = 0,68 atm m³/mol (propane)

12.5. PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Propani; 80, 80 hajustettu ei lisätty metanolia, 95, 95 hajustettu, 95 hajustamaton ei lisätty metanolia, aerosolikaasun valmistukseen, yleiskäyttöön (NKP80, NKP80H, NKP95, NKP95H, NKP95IH, NKPA, NKPY)

PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset Tämä tuote ei sisällä yhtään ainetta, joka on luokiteltu PBT:ksi tai vPvB:ksi.

12.6. Muut haitalliset vaikutukset

Muut haitalliset vaikutukset Ei saatavilla.

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1. Jätteiden käsittelymenetelmät

Yleistä tietoa Hävitä jäte hyväksytyllä jätteenkäsittelyasemalla kaikkien vaatimusten ja paikallisten jätemääräysten mukaan. Käsiteltäessä jätettä, varotoimia koskien tuotteen käsittelyä tulee noudattaa.

KOHTA 14: Kuljetustiedot

14.1. YK-numero

YK nro. (ADR/RID) 1965

14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Oikea kuljetusnimike (ADR/RID) HIILIVETYKAASUJEN SEOS, NESTEYTETTY, N.O.S. (propani)

14.3. Kuljetuksen vaaraluokka

ADR/RID luokka 2

14.4. Pakkausryhmä

ADR/RID pakkausryhmä -

14.5. Ympäristövaarat

Ympäristölle vaarallinen aine/merta saastuttava

Ei.

14.6. Erityiset varotoimet käyttäjälle

Ei soveltuva.

Tunnelirajoituskoodi (B/D)

14.7. Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen ja IBC-säännösten mukaisesti

Kuljetus irtolastina liitteen II MARPOL 73/78 ja IBC koodin mukaisesti Ei.

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1. Tiettyä ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

EU-lainsäädäntö Asetuksen (EY) N: o 1907/2006 Euroopan parlamentin ja neuvoston 18. joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH) (muutettu).
Komission asetus (EU) N: o 2015/830 28. toukokuuta 2015.
Asetuksen (EY) N: o 1272/2008 Euroopan parlamentin ja neuvoston 16 päivänä joulukuuta 2008 seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta (muutettu).

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Tietoja ei saatavilla.

Propani; 80, 80 hajustettu ei lisätty metanolia, 95, 95 hajustettu, 95 hajustamaton ei lisätty metanolia, aerosolikaasun valmistukseen, yleiskäyttöön (NKP80, NKP80H, NKP95, NKP95H, NKP95IH, NKPA, NKPY)

KOHTA 16: Muut tiedot

Käyttöturvallisuustiedotteessa käytetyt lyhenteet	DNEL = Derived No-Effect Level PNEC = Predicted No-Effect Concentration
Kirjallisuusviitteet ja tietolähteet	CONCAWE Report 10/2014 Säädökset, tietokannat, kirjallisuus, omat tutkimukset.
Version kommentit	Päivitetty, kohdat: 8.2. Tarkistettu luokitus. (uusi ohjelmisto on otettu käyttöön) HUOM: Viivat marginaalissa osoittavat merkittävää muutosta edellisestä versiosta.
Viimeinen muutospäivä	13.6.2019
Edellinen päivämäärä	1.6.2015
KTT numero	6314
Täydelliset vaaralausekkeet	H220 Erittäin helposti syttyvä kaasu. H280 Sisältää paineen alaista kaasua; voi räjähtää kuumennettaessa.